בדך השותה שמן זית כמו שהוא, אינו מברך עליו כלל, משום שמזיק. ואם עירבו עם שאר דברים, איכ הוא מפל. ואם יש לו מיחוש, שעיקר כוונתו משום השמן, אלא שמערבין בשאר דברים כדי שלא יזיק לו, ואם כן שמן הוא העיקר, אפי׳ הוא פחות מן השאר דברים, מברך בפה"ע. ואם עיקר כוונתו לשתות מפני הצמא אלא שאגב נותן לתוכו שמן לרפואה, מברך רק על השתיה שהכל. ומי שיש לו שלשול ונותן לתוך המשקה אגוז מוסקאם שברכתו בפה"ע (או צימריגד), דינו כשמן (סימן ר"ב סעיף ד' ובמ"ח שם ל"ד): דד אחד מחמשה מיני דגן שנדל בעציץ שאינו נקוב ועשה ממנו פת, אינו מברך עליו המוציא לחם מן הארץ, דאינו נקרא ארץ (כדמיי בירוי כלמים ספייז), אלא מברך עליו במ״מ. ומ״מ מברך עליו בהמ״ז (כדחי בברכוח ריש פרק ג׳ שחכלו בחכל טבל דמוקי דוזרע בעניון שאינו נקוב וע" במ"א פי קפ"ח פקט"ז. ונ"ל דה"ה דאינו מברך בפה"א דלא נקרא אדמה אלא המחובר סדחיי בחולין קל"ט במלח קן ברחשו של חדם כוי ע"ש ברש"י). ואמנם על פירות האילן, צ"ע אם

מברך בפה"ע, אם מקרי פרי וגם אם נקרא עץ (ועיין מה שכתבתי בנ"ת סוף הלכות לולב): בלל נב דין רוטב של פירות וירקות (קי' כ"ב):

המבשל ירקות לאכילה, מברך גם על הרומב בפה"א, דאע"ג דעל מי פירות כשסחמן 🤀 מברך שהכל כדלעיל כלל מים סיי ג', י"ל דיותר יוצא מעם הפרי ע"י בישול משיוצא

נשמת אדם

מברכון שהכל, ועוד נ"ל דאפילו על לימרינד כשלועסון אוחו ומבליע כק מה שמולן ופולט הלימרינד. אינו מבכך כק שהכל, אף שנסי' כ"ב כחב דעל קנילט שהוא לימרינד מברכין בסה"א היינו שאוכל אוחו בדכך אכילה ובולט בוף הלימרינד משא"כ כשמולן כק סקיובה שבי וחף שלה מליכו דין זם דמולן כק שסמ"ה כתב זהת מדעתו ומדמם זם למי פיכות וחף שחינו מוכרח, מ"מ מן הסברא ישרם דמ"ש אם מולץ בפיו או שמוליא ע"י פחיסה, אך מ"ש עוד ראים מהני לוחר לא הבנחי דבריו דהתם אין הטעם משום דמולן בפיו אלא הטעם משום שאינו פרי, וכמ"ש הרמבים בפ"ח וז"ל הקנים המחוקין שפוחטים ומבשלין מימיםן עד שיקפה, כל הגאונים אומרים בפה"א ומקלתן אמרו בפה"ט, וכן אמרו שהמולץ אותן קנים מברך בפה"א, וא"א שאין זה פרי ואין מברנין אלא שסכל, שלא יהא דבש אלי הקנים שנשחנם ע"י האור בדול מדבש חמרים שלא נשחנה ע"י סאור ומברכין שהכל עכ"ל, וכחג הכ"מ שם דבחרתי פליגי דהמולן קנים מברך שהכל שאינו פרי, ואפיני אח"ל דבמולן מברך בפס"ט, לפחות בליקר שנחבשל שנשתנה על"פ ראוי לברך שהכל, וכחב טוד הכ"מ ובטור כחב שאינו דומה לדבש המרים שההמרים הם פרי ונטטי להו להכלם הלכך כשנשחנו נשחנה ברכחן, מידי דהוי חכל פירות חון מזיחים וענבים, אבל אלו הקנים שאינם ראוין לאכילה ועיקר נטיעהן על דעח הדבש ודאי זם פרין ומברך בפה"ע, והב"י בטור כתב שדבכי טעם כן, ובכ"מ רחב וז"ל וח"א שאלו היו הקנים הללו נמלאים בארצות הטור לא הים טוען כך, שבמקום בנתלאים מוכרים אוחן לאלפים ולרגבות למלון אותן סכי סמים סיולאים מסם כבאר פירות עב"ל. ודברי ספ"מ הם חמוכות כמו שכחבו הט"ז והגר"ח. ונכחה דהמ"ח סיל שכוונח הכ"מ להשיג על הטור כיון שחלו הקנים חינם נחכלין חלח כק במולצין הוחן ולכן לטולם אינן אלא כמי פירות. ול"ג דדברי הכ"מ ברורים, שהרי משמע דהטור ס"ל דהרמב"ם אינו חולק של הגחונים רק של הלוקר וכדמשמע באמח לשון הרמב"ם, דלדברי הכ"מ דבחרתי פליג הוי לים לכחוב אני אומר שאין זה כו' ולא יהא, ומדכחב שלא יהא משמט שהוא נחינת טעם על מה שכחב דאינו סכי כיון דובחנה אינו כק מי פירות ולא פכי הבל במולץ קנים מבמט דמודם ברמב"ם דחוי פרי ואף שרולן כיון שכן דרך הנאחו, ועוד לל"ע דהיאך אפשר לימר דלא מיקרי פרי וכי ברע זם מן הקטף בסוח ברף היולה מן החינן רדחי' בנדה ד' ח', ופסקה הרמב"ם בפ"ז מסלבות במיעה סלכם י"ם וכחב דבאילן סרק הוי פרי, ואף דלדברי הגאונים דק"ל לברך בפה"ע של כרחך ל"ל דלס"ל הכי אלא כדאמר לים סהוא כבא לר"י שם בנדם דרבנן פליבי של ר"א ופ"ל דל"ש אילן מאכל או סרק לעולם קישפא לא הרי פרי, דאם לא כן קשם לדידהו כיון דקני ליקר אינם מגדלים לוקר רק צ' שנים א"כ הוי טרלם ואסורים, כמו שכתב הרדב"ז בהשובה ח"ג סימן חחקל"א (ומם שחירן הרדב"ז וערלחם כו' אח פריו אמר רחמנא ולא אח שלו ע"ש, לא הבנחי כלל דא"כ כיון דלבבי ערלה לחו פרי א"כ ה"ה לענון ברכה כדאמרינן בבמעחין דקסריסין, אפילו לפירוש הרי"ף דל"ג ע"ש בחוס' ור"י וזה לא שייך הכח, דהכא בודחי לא הוי פכי לענין שרוה, וע"כ ל"ל לדידהו דאע"ג דבודאי לא הוי פרי לענין שרוה מ"מ לענין ברכה הרי פרי ול"ט, ועכ"פ קשה לא יהא אלא קיספא דאילן סרק, ואפשר דס"ק הרדנ"ץ את פריו ואא שלו והכא הוא בעלמו הקנה והפרי, כ"ל דדוקא מי שיש לו עץ ופרי משא"כ הכא וא"כ י"ל דהוי באמח אילן מאכל וקספו מוחר), וע"ז כתב הטור דל"ד לדגש המכים, דהטור סובר דעיקר נטיעהן רק לגשל הלוקר כמ"ש הטור, וה"כ נמעי אדעהא דהכי, וע"ז כתב הכית אנו היה יודע הטור שעיקר נטיעתן הוא למלון הקנים וא"כ הוא דומה ממש לחמרים לדעת הסור דק"ל דמה שמולן מודה הרמב"ם דהוי פרו ומברכין פה"ע וא"ב ראוי לבכך על הלוקר שהכל כיון דעיקר הפרי למלון הקנים, אך הכימ ק"ל דלא מקרי פרי כלל ודברי הכ"מ ברורים ונכונים, וא"כ אין ראיה כלל דהמולץ מברך בהכל, מ"מ כיון שכתב המ"א ומדמה מולץ למי פירות וגם הש"ע כחב דאפילו בקני לוקר מברכין שהכל. (ואפשר כשהים בא לידי קני לוקר למלון הייתי עושה עובדת בשלמי לברך בפה"א לדשת רוב הגאונים שכתבו כן להדיא ומדברי הרמב"ם אין הכרע ולמה ננית דברי הגאונים המפורשים זלא מלינו מי שיחלוק טליכם בפירוש אלא מכח משמטות לשון הרמב"ס, וכס"ג כחב החם"ד קס"י רס"א וז"ל מאי דהשחכח בהדיא בפסקי הגאונים כו' ולא אשכתנא בפסקי גאון אחר בהדיא כי אלא דדייקינן בהוכתה קשם לפתור דברים פתפורשים להדיא כו'). אבל לימרינד שנוטעין לאכילה וכ"ש לאקרין שאינו עומד רק לפחוט ממנו המין וא"כ בוודאי דסמין דומה לביקר לאחר הצישול שג"כ נשתנה ע"י האור וח"ב מברך על המין רק שהכל, וכן המולן הלימרינד אע"ג שהוא סירי כיון שחינו מולן רק המשקה דומה ממש לדגש חמרים, ומכ"ש שמלחתי בחגודה שכתב דיש נחונים שכתבו דען קנמון ונטגליך הוי כן כזנגבילא יבישחא ואין מברכין טליו כלל. וס"ם האיכל לאקרין פלטלליך או לאקרין זאפט שנמכר באפטייק דומה ממש ללוקר וכיון דנהיגי טלמא כש"ע לברך של לוקר שהכל כיון שנשתנה היה באלו, והים עולם בדעתי לומר דחלי בסיונחת דהרת"ש וכשב"ת בקי' כ"ב קטיף ד', וכחיתי בביתוכי הגר"ת דכ"כ דהרמב"ן חזיל בביטת כשב"ת, חבל בתמח ז"א דכבר כחבחי לקמן כלל כ"ב בנ"א דט"כ לא סליג סרכב"א אלא בדברים שאיגן טומדין לקחוט ולבבל אבל בעומדים לכך וכ"ע מברך על מימיסם כמו על הפירוח, רק דנסיבי שלמא כרמב"ם וש"ע דזה לא מקרי פירוח כלל ולכן גם באלו מברכין שהכלי

למי הדרינ פקיי). אפ רק שצריד

ועל ר , 858 אינו מברן . הבוריקעל זבמקום ש אחר מנהג

(א) תחלה דשלקי כו מבשלים חותם מימיהם מברן ללול ועיקר ע' אכילחו משא" בהכל פ"ב, ומ דלאו דכך למש אלא כעיו חפו דבד למשלהינה אותו פיכוח ל או נצוכך אכיי ביכהות מייכי טעם הפרי ול דה"ה ביכחות שכחינו בחשוב ודכר מותו יכי

ואמנם דעה

לשתוחן כר', א כששלקן לשחור כוונחו דמרמב שהכל, וע"ז כ מברך כשלקוח כהכשב"ח דח

שוב עיייתי עיקכו נ לבתים מבכר : בפירות חלח ילא לנו דלרמו ולכח"ם ומכד שדרכו לבשלו דדוקה בחלו יו טומדיו לבשל נ אליבא דכא"ם כיון שחינו חי שהקשם באמה וכשיו ח"ב ז אכילה

בזם י"ל דלמרו במקום שהפלוי י"ל בקחרבין חדשתה דהכי וחפי לרשב"ו דכ"ע מודים זעוד כיון דם